

LEKCE 19: Desatero Božích přikázání

Biblický text k lekci: Exodus 20,1-21

Cíle lekce:

- dítě umí vyjmenovat Desatero
- dítě chápe, že Zákon není podmínkou spásy, ale je znakem Božího lidu
- dítě ví, že Zákon nelze dodržet, ale je tu proto, aby ukázal člověku, že potřebuje milost
- dítě chápe Desatero jako ochranu před lidskou svévolí a mantinely pro ochranu života
- dítě umí rozlišit dvě úrovně Zákona (1. – 4. přikázání k Bohu, 5. – 10. přikázání k lidem)

Klíčové verše:

Exodus 20,2-3: „Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.“

Matouš 5,17: „Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit.“

Matouš 5,18: „Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane.“

Biblická fakta:

Desatero bylo dáno Izraelcům na hoře Sinaj v prvním roce po vyjití z Egypta.
1) Já jsem Hospodin, tvůj Bůh; já jsem tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví. Nebudeš mít jiného boha mimo mne.
2) Nezobrazíš si Boha zpodoběním ničeho, co je nahoře na nebi, dole na zemi nebo ve vodách pod zemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět ani tomu sloužit.
3) Nezneužíješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval.
4) Pamatuj na den odpočinku, že ti má být svatý.
5) Cti svého otce i matku, abys byl dlouho živ na zemi, kterou ti dává Hospodin, tvůj Bůh.
6) Nezabiješ.
7) Nesesmilníš.
8) Nepokradeš.
9) Nevydáš proti svému bližnímu křivé svědectví.
10) Nebudeš dychtit po domě svého bližního. Nebudeš dychtit po ženě svého bližního ani po jeho otroku ani po jeho otrokyni ani po jeho býku ani po jeho oslu, vůbec po ničem, co patří tvému bližnímu.“

Další informace pro zvědavé:

- K hoře Sinaj přišli Izraelci 3 měsíce od vyjití z Egypta
- Během doby, co byl Mojžíš na hoře Sinaj se z hory valil dým a šlehaly blesky (jako důkaz Boží přítomnosti)
- Bůh dal Izraelcům i další konkrétní přikázání (viz Exodus 21 – 23 kapitola)

Myšlenky k 19. lekcí (aplikace):

- Bůh se s lidem setkává na hoře – to je typický obraz Božího zjevení
- Desatero je viditelným symbolem Boží smlouvy s lidmi – demonstruje to, že je to Hospodin, kdo aktivně jedná (a předkládá lidu pravidla pro život)
- Bůh sám se zaručuje za Smlouvu, je svrchovaný panovník nezávislý na lidském jednání
- Desatero odlišovalo Izrael od okolních národů – byl to velmi pokrokový zákoník. Izrael měl být zvláštním lidem, měl být svědectvím o Boží moci a jedinečnosti mezi okolními národy
- Desatero není podmínkou záchrany, tou je Boží milost a vyvolení (bez zásluh, z milosti)
- Desatero ukazuje na to, že Izrael patří výhradně Bohu a jeho jediného má uctívat
- Při vydání zákona jsou i přírodní úkazy (oheň, blesky) jako důkaz, že jde skutečně o něco mimořádného
- Člověk není schopen desatero dodržet – ukazuje tak jeho hříšnost, malost, omezenost, ale tím také jedinou cestu vykoupení – skrze Boží milost
- Desatero nás lidi neudělá lepší, nezajistí věčný život, ale jeho dodržováním člověk demonstruje poslušnost stvořiteli
- Desatero je jako svodidla u cesty – chrání člověka před pády a zraněním a vede ho k uctívání jediného pravého Boha
- 1. přikázání: Bůh je svrchovaný a jediný – jasné vymezení „předmětu“ uctívání
- 2. přikázání: Bůh se zjevuje, jak chce, nemůžeme si jej „uplácat“, jak chceme my – Boží trest má limity, ale Boží milosrdenství ne. Třetí a čtvrté pokolení = žili spolu, všichni měli „vinu“.
- 3. přikázání: Znalost jména znamenalo Boha důvěrně znát, ale nesmělo se s ním manipulovat k vlastnímu prospěchu
- 4. přikázání: Připomínka Božího řádu, připomenutí toho, že práce je prostředkem k obživě, nikoli otročina či samotný smysl života – tím je uctívání Hospodina a měl být pro to vyhrazen den
- 5. přikázání: Původně pro dospělé děti, aby se starali o své rodiče, rodiče nám dali život a mají učit děti o Bohu
- 6. přikázání: Nezasahovat do pravomoci Boha, je to jeho prostor. Původně byla pomsta povolena v rámci Zákona.
- 7. přikázání: Ochrana svazku muže a ženy a také ochrana před různými kulty spojenými s prostitucí
- 8. přikázání: Ochrana vlastnictví, urovnává vztahy mezi lidmi a majetkem
- 9. přikázání: Ochrana cti, před pomluvou, urážkami – vytvoření prostoru pro zdravé mezilidské vztahy
- 10. přikázání: Zákaz chamtivosti a hromadění, nezávidět.

PŘESAHOVÁNÍ DO NOVÉHO ZÁKONA: Zákon jako prostředek poznání hříšnosti (Římanům 7,1-17)

Zákon (Desatero) stále platí (viz Matouš 5, 17nn), ale člověk jím nemůže být zachráněn, protože jej nikdo z lidí není schopen beze zbytku dodržet. Hlavní funkcí zákona je tudíž ukázat člověku na to, že je hříšný (tzn., není schopen sám od sebe žít podle Božích měřítek, neboť od narození je v něm vzpoura vůči Bohu) a že z vlastní síly není schopen si před Bohem zajistit život, ospravedlnit se. Proto přišel Ježíš Kristus, aby naplnil požadavek nedodržení Zákona – smrt, a zemřel za nás lidi. Nemusíme se tak již bát smrti, pokud vložíme svůj život vírou v Ježíše. Na druhé straně to ale neznamená, že si můžeme bez problémů hřešit a žít, jak chceme – to by bylo pohrdání milostí Kristovou. Zákon ukazuje na propast mezi svatým Bohem a padlým, hříšným člověkem, který je odkázán pouze na Boží milost a slitování.

Zákon není prostředkem záchrany, ale umožňuje člověku si uvědomit, že záchranu potřebuje – a ona je v Kristu Ježíši.

Aktivity pro děti:

- 1) Přenos textu z paměti** – dát text do chodby ke vstupu do KCM a děcka běhají a nosí text v hlavě. Mají za úkol ho napsat s co nejmenším počtem chyb a při stejném počtu chyb rozhoduje čas.
Text: Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. Kdo by tedy zrušil jediné z těchto nejmenších přikázání, a tak učil lidi, bude v království nebeském vyhlášen za nejmenšího; kdo by je však zachovával a učil, ten bude v království nebeském vyhlášen velkým. Neboť vám pravím: Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského.
- 2) Střelba na koš** – každý má 10 (motiv deseti přikázání) hodů. Kdo hodí více?
- 3) Překážková dráha ze židlí** – libovolně sestavit židle a pak chodit – s míčkem na pálce. Dráhu postavit těžce, tak, aby bylo jisté, že míček alespoň jednou spadne (motiv nedodržení zákona).
- 4) Skok do dálky z místa** – postupně zvětšovat vzdálenost – kdo přeskočí nejdále? Dojdeme do bodu, kdy vzdálenost bude tak velká, že ji nikdo (ani ten nejlepší) nepřeskočí.
- 5) Psaní slov** - Napsat co nejvíce slov, která obsahují zároveň písmeno Z a D (Zákon, Desatero) – písmena mohou být v kterémkoliv pořadí. Kdo napíše více slov?